

TBMM

(S. Sayısı: 751)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1018)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-201/1173

31/3/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 29/3/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

24 Mayıs 2010 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dahilinde, ilk defa tesis edilecek olan askeri ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması; aynı zamanda bu iş birliği uygulamasının ayrıntılarının müteakiben akdedilecek anlaşmalar, mutabakat muhturaları, protokoller ve diğer düzenlemeler ile belirlenmesi arzulanmaktadır.

Anlaşma ile tarafların aşağıdaki alanlarda iş birliğini tesis ederek geliştirmesi amaçlanmaktadır:

- Eğitim ve öğretim,
- Silahlı Kuvvetler arası askeri iş birliği,
- İstihbarat,
- Tıp ve sağlık hizmetleri,
- Savunma sanayi,
- Tarih, arşivler, yayımlar ve müzeler,
- Taraflarca kabul edilen diğer alanlar.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/1018

Karar No.: 233

5 Nisan 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 31/3/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve aynı tarihte Başkanlık tarafından tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 5/4/2011 tarihli 26 ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının, egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dahilinde, iki Ülke arasında ilk defa tesis edilecek askeri ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması ve iş birliği uygulamalarının ayrıntılarının daha sonra akdedilecek anlaşmalar ile belirlenebilmesine olanak sağlamak amacıyla imzalandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; askeri eğitim ve öğretim, silahlı kuvvetler arası askeri iş birliği, istihbarat, askeri tıp ve sağlık hizmetleri, savunma sanayi, tarih, arşivler, yayımlar ve müzeler ile Taraflarca kabul edilecek diğer alanlarda iş birliğinin tesisini öngören Anlaşmaya bağlayıcılık kazandırılması olumlu karşılanmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Eskişehir	Karabük	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Pazarcı</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Canan Kalsın</i>
Balıkesir	Bursa	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Abdullah Çalıřkan</i>	<i>Mehmet Şahin</i>
İstanbul	Kırşehir	Malatya
Üye	Üye	
<i>Şaban Dişli</i>	<i>Necip Taylan</i>	
Sakarya	Tekirdađ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK,
VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 24 Mayıs 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK,
VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

O. Güneş

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

M. H. Soluk

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

A. Kahraman

Dışişleri Bakanı V.

M. Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ

ARASINDA

ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ

ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti (bundan sonra müştereken "Taraflar" olarak anılacaktır)

Yakın askeri iş birliği yoluyla aralarındaki iyi ve dostane ilişkileri güçlendirmeye gayret göstererek,

Bu Anlaşmanın uygulanması ile sağlanacak olan karşılıklı anlaşmanın kendi ulusal ve uluslararası politikalarına uygun olacağını, ayrıca kendi hükümetlerinin iç hukukuyla çelişmeyeceği ve kendi hükümetlerinin uluslararası alanda üzerine aldığı yükümlülükleri engellemeyeceğini kabul ederek,

İki ülke arası iş birliğinin uluslararası barış ve istikrara katkı sağlayacağını teyit ederek,

Bu Anlaşma hükümlerinin, Tarafların diğer Uluslararası Anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini etkilemeyeceğini ve Taraflar ile diğer Ülkelerin çıkarları, güvenliği ve toprak bütünlüğüne karşı kullanılmayacağını hususunu dikkate alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I TANIMLAR

Bu Anlaşmanın amacının gerçekleştirilmesi için, aşağıdaki tanımlar kendilerine atfedilen anlamlara gelecektir:

- 1. Gönderen Ülke;** Bu Anlaşmanın uygulanması için Kabul Eden Ülkeye personel, malzeme ve teçhizat gönderen ülkeyi ifade eder.
- 2. Kabul Eden Ülke;** Bu Anlaşmanın uygulanması için Gönderen Ülke tarafından gönderilen personel, malzeme ve teçhizatı kabul eden ülkedir.
- 3. Misafir Personel;** Bir tarafın diğer taraf topraklarında konuşlanmış olan askeri/sivil yetkililerini ifade eder.
- 4. Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri;** Misafir Personelin, kendi ulusal yasalarına göre, bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
- 5. Kıdemli Askeri Personel;** Gönderen Ülkenin iç yönetmeliklerine göre ve bu Anlaşma kapsamında askeri bireylerin icra ettiği faaliyetlere nezaret etmek üzere görevlendirilmiş olan ve en üst kıdeme sahip olan personeldir.
- 6. İş Birliği;** Tarafların bu Anlaşma çerçevesinde, ortak şekilde düzenledikleri faaliyetleri ifade eder.

MADDE II

KAPSAM

Bu Anlaşmanın amacı, Madde III'te belirtilen personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve deneyim mübadelesine ilişkin alanlarda ve bu Anlaşmanın temelini dayanılarak yapılacak Protokoller ve Teknik Düzenlemeler tarafından belirlenecek olan diğer alanlarda, Taraflar arasında askeri eğitim, teknik ve bilimsel iş birliğini başlatmaktır.

MADDE III

ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aralarındaki askeri iş birliğinin aşağıdaki alanlarda olacağı konusunda mutabakata varmıştır:

1. Eğitim ve Öğretim,
2. Silahlı Kuvvetler arası askeri iş birliği,
3. İstihbarat,
4. Tıp ve sağlık hizmeti,
5. Savunma sanayi,
6. Tarih, arşivler, yayımlar ve müzeler,
7. Taraflarca kabul edilen diğer alanlar.

MADDE IV

ANLAŞMANIN UYGULANMASI

1. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanma detaylarını, diğer Teknik Düzenlemeler yoluyla belirleyecektir.
2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin ortak faaliyetler için Yıllık Uygulama Planları hazırlayacaktır. Müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları içinde, faaliyetin adı ve kapsamı, şekli, gerçekleştirme yeri ve zamanı, icra eden kurumlar, finansal konular ve diğer detaylar yer alacaktır.
3. Bu Anlaşmanın uygulanması, mütakabiliyet prensibi temelinde Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak gerçekleştirilecektir.
4. Tarafların bu Anlaşma veya bu Anlaşma ile ilgili diğer Anlaşmalar ya da Protokoller uyarınca başış olarak mübadele edeceği, satacağı veya birlikte üreteceği malzeme, teknik bilgi ve dokümanlar diğer Tarafın önceden onayı alınmadan üçüncü bir ülkeye devredilmeyecektir.
5. İki ülke arası iş birliğinin devamı, gelişimi ve bu Anlaşmaya ilişkin olarak ortaya çıkabilecek engellerin üstesinden gelinmesinden sorumlu olan Müşterek Askeri Komite adında bir komite oluşturulacak ve bu Komite, Anlaşma ve diğer konularda hizmet sağlamak için her bir taraftan seçilecek özel bir çalışma ekibi teşkil edecektir. Her bir Taraf, daha sonraki bir zamanda temsilci leri atayacaktır. Komite, istendiği zaman ya da bir tarafın isteği üzerine toplanacaktır. Komite, onay almak üzere her iki tarafın ilgili makamlarına önerilerini sunacaktır.

MADDE V
YETKİLİ MAKAMLAR

Bu Anlaşmanın uygulanmasında yetkili olan makamlar:

1. Türk tarafında : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı
2. Suudi tarafında : Suudi Arabistan Krallığı Savunma ve Havacılık Bakanlığıdır.

MADDE VI
GİZLİLİK DERECELİ BİLGİNİN KORUNMASI

1. Her bir taraf, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli malzeme, proje tasarımları, teknik özellikler ve başka diğer gizlilik dereceli bilginin güvenli kullanımını iç kanun ve yönetmeliklere uygun olarak garanti altına alacaktır. Her iki taraf, bu gizlilik dereceli malzeme ve bilgiye kendisi ile eşit durumdaki gizlilik dereceli malzeme ve bilgiye sağlanan aynı güvenlik koruma derecesini sağlayacaktır.

2. Taraflarca kullanılan güvenlik koruma derecesi şu şekilde olacaktır:

Türkiye Cumhuriyeti		Suudi Arabistan Krallığı	
Top Secret	Çok Gizli	Top Secret	سري للغاية
Secret	Gizli	Secret	سري
Confidential	Özel	Confidential	مستعرب
Restricted	Hizmete Özel	Restricted	محدوب
Unclassified	Tasnif Dışı	Unclassified	(ليس محفوظ)

3. Taraflar bu Anlaşma kapsamında mübadelesi yapılan doküman, malzeme ve teknolojilerin ancak bu Anlaşma amacı için kullanılacağını temin edecektir.

4. Bu Anlaşma kapsamında gizlilik dereceli ya da tasnif dışı askeri bilgi, doküman, teknik veri ve malzemenin üçüncü tarafa devri, Taraflar arası özel bir anlaşma ile aksi kabul edilmedikçe gönderen tarafın önceden onayına tabi olacaktır.

5. Bir Tarafın personelinin askeri birlik ve tesislere, kurum ve kuruluşlara yapacağı gizlilik dereceli bilgiye erişimi içeren ziyaretler, her iki tarafın da alacağı önlemlerle kontrol edilecektir.

6. Gizlilik dereceli bilgiye erişim yetkili personelle sınırlı olacaktır. Gizlilik dereceli bilgiye erişim için, bu bilgiyi resmi olarak belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanmak üzere görevlendirilmiş olan yetkililere müsaade edilecektir. Gizlilik dereceli bilgiye erişim sağlayacak kişiler uygun güvenlik kleransına sahip olacaktır.

7. Tarafların mübadele edilen gizlilik dereceli bilginin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları, Anlaşmanın sona ermesinden sonra da devam edecektir.

MADDE VII

HUKUKİ KONULAR

1. Tüm askerî personel, çalışanlar ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Ülkede iken, Kabul Eden Ülkenin yürürlükteki kanunlarına, işlemlerine ve düzenlemelerine tabi olacaklardır.
2. Askerî personel hariç, paragraf (1)'te söz edilenlerden biri tarafından işlenen herhangi bir suç, Kabul Eden Ülkenin yerel kanunlarına tabi olacaktır.
3. Gönderen Ülkenin askerî şahsı tarafından, Kabul Eden Ülke içinde eğitim ve sanayi amaçlı olarak belirlenmiş veya belirlenecek alanlar içinde bir suç işlenirse, Kabul Eden Ülke yetkilileri şüpheliyi gözaltına alacak, ön soruşturma yapacak ve gecikmeksizin Gönderen Ülke yetkililerine kendi kanunlarına göre uygun bir yargılama ve ceza için teslim edecektir. Kabul Eden Ülke, uygulanan hüküm ve ceza hakkında resmî kanallardan bilgilendirilecektir.
4. Paragraf (3)'te belirtildiği üzere, belirlenmiş bölge dışında askerî şahıs tarafından işlenen herhangi bir suç, Kabul Eden Ülke kanun ve düzenlemelerine tabi olacaktır.
5. Paragraf (3)'teki istisnanın uygulanması, Kabul Eden Ülke ve vatandaşlarının, diplomatik kanallardan ve o ülke vatandaşlarına uygulanabilir kanun uyarınca tazminat talep etmesine engel teşkil etmeyecektir.

MADDE VIII

DİSİPLİN İŞLEMLERİ

1. Gönderen Ülke, kendi yasalarının ve askerî hizmet kurallarının hükümlerini, Kabul Eden Ülke topraklarında askerî personel üzerinde kullanma hakkına sahiptir. Gönderen Ülkenin Kıdemli Askerî Personeli, kendi askerî yasalarının ve kurallarının hükümlerine uygun olarak, kendi personeline disiplin önlemleri uygulama yetkisine sahiptir.
2. Misafir Personel, Kabul Eden Ülkenin silahlı kuvvetler komuta emirlerine ve talimatlarına riayet etmek zorundadır ve eğer Kabul Eden Ülke disiplin işlemlerinin uygulanmasını isterse, uygulanacak önlem hakkında Gönderen Ülke en kısa sürede yazılı olarak bilgilendirilmelidir.

MADDE IX

MALİ KONULAR

1. Bu Anlaşma kapsamında faaliyetlerde görevli bulunan Misafir Personelin hak ve mali yükümlülükleri Gönderen Ülke tarafından karşılanacaktır.
2. Misafir Personelin ibate, iase ve ulaştırma bedelleri Gönderen Ülke tarafından karşılanacaktır.
3. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Ülke topraklarındaki konaklamaları süresince, Kabul Eden Ülkenin vergi kanunlarına tabi olacaktır.

MADDE X

ZARAR / ZİYAN VE HAK TALEPLERİ

1. Kabul Eden Ülkede meydana gelen herhangi bir zarar ziyan durumunda (kasıttan veya ihmalden kaynaklansın), Kabul Eden Ülkenin hukuki mevzuatı tüm eşya ya da mallara uygulanacaktır.
2. Yaralanma ya da ölümlerin yapılan araştırmalar sonucunda kasıtlı bir hareketle meydana gelmiş olduğunun ispatlanması hariç, Gönderen Ülke bu Anlaşma kapsamında kendi personelinin Kabul Eden Ülke'de kendisine verilen görevlerini icrası sırasında yaralanması ya da ölümü durumunda hiçbir hak talebinde bulunmayacaktır.

MADDE XI

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Ülke askeri hastanelerinde Kabul Eden Ülkenin kendi askeri personeli ve aileleri ile eşit şartlarda ücretsiz olarak, acil tıbbi bakım, ilk yardım ve acil dış tedavisi imkânlarından yararlanacaklardır.
2. Sağlık muayenesiyle ilgili olarak, alt anlaşmalarda karşılıklı olarak aksi kararlaştırılmadıkça, dış protezi, görsel, işitsel ve diğer yardımcı teçhizatın kullanımını gerektiren sağlık hizmetleri, ücretsiz sağlık hizmetlerinin dışında tutulacak ve uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmetleri için yapılan tüm harcamalar ile hastalanan kişinin ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Ülke tarafından ödenecektir.
3. Kabul Eden Ülkedeki sivil kurumlardan sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin tüm masrafların, Misafir Personelin kendisi ya da Gönderen Ülke tarafından karşılanması gerekmektedir.

MADDE XII

PASAPORT VE GÖÇMEN İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Ülke topraklarında yabancılara uygulanan kanunlara tabi olacaktır.
2. Ülkeye giriş ve ülkeden çıkış esnasında, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Ülke kanunlarında öngörülen gümrük ve göçmen işlemlerine tabi olacaktır. Ancak Kabul Eden Ülke, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri için, idari formaliteleri mümkün olduğu kadar kolaylaştıracaktır.

MADDE XIII

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Gerektiğinde, her iki Taraf da, bu Anlaşmaya ilişkin olarak tadil ve gözden geçirme önerisinde bulunabilir. Müzakereler, yazılı bir önerinin alınmasından itibaren 30 gün içinde başlayacaktır. 90 gün içerisinde bir sonuca varılmamışsa, her iki Taraf, 90 gün öncesinden verilecek olan yazılı bir bildiri ile bu Anlaşmayı sona erdirebilir. Kabul edilen değişiklik ve gözden geçirmeler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini sağlayan Madde XV'te belirtilen usule uygun olarak yürürlüğe girecektir.

MADDE XIV

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar, taraflar arası istişare ile çözümlenecek ve çözüm sağlanması için ulusal ya da uluslararası mahkemeye veya diğer bir üçüncü tarafa başvurulmayacaktır.
2. Bu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık çıkması durumunda, her bir Taraf, 90 gün içerisinde, iki Tarafça oluşturulmuş bir komite yoluyla çözüm sağlamak için görüşmelere başlamak ya da bu anlaşmazlığı Tarafların üzerinde mutabakat sağladığı başka yollardan çözmekle yükümlüdür.
3. Müzakereler, Anlaşmazlığın bildirilmesinden sonraki 30 gün içerisinde başlayacaktır. Eğer Taraflar 90 gün içinde bir çözüm sağlayamazsa, her bir Taraf bu Anlaşmayı sona erdirebilir ya da tartışmalı Maddeyi iptal edebilir.

MADDE XV

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. Bu Anlaşma yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 5 yıllık süre için yürürlükte kalacak ve süresinin bitiminden 90 gün öncesinden Taraflardan biri Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diğer Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmedeği takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
3. Bu Anlaşmanın sona ermesi devam eden programları ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

MADDE XVI
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, her biri yedi sayfa olacak şekilde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikiye asıl nüsha halinde hazırlanmıştır. Yorumla ilişkin herhangi bir anlaşmazlık olması durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Bu Anlaşma, Ankara/Türkiye'de, 24 Mayıs 2010 tarihine tekabül eden 10'uncu Jumada Alakerah 1431 Hicri tarihinde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İSİM : Orgeneral İker BAŞBUĞ

UNVAN : Genelkurmay Başkanı

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İSİM : Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz
Al SAUD

UNVAN : Savunma ve Havacılık Bakan
Yardımcısı ve Askerî İşlerden
Sorumlu Genel Müfettiş

